

Linn Chalum a' Chinn Mhòir

Bidh mòran eòlaichean eachdraidh a' comharrachadh rìoghachadh Rìgh Calum a' Chinn Mhòir (Calum III – 1058-1093) mar thoiseach crìonadh na Gàidhlig ann an Alba.

B' e Gàidhlig cànan rìghrean na h-Alba gus an do phòs Calum. Cha robh Gàidhlig idir aig a' bhean, a' Bhanrigh Mairead.

Cho-dhùin Calum III, a chuir seachad grunn bhliadhnachan na **fhògarrach** ann an Sasainn, gun cleachdadh e Beurla airson gum biodh e na b' fhasa dha bhean. B' e **Angla-Sagsanach** a bh' innte agus chanadh daoine gun do rinn ise Taigh Rìoghail na h-Alba Sasannach.

Cha robh i a' bruidhinn na Gàidhlig, thug i ainmean Angla-Sagsanach seach Gàidhlig air a' chloinn, agus thug i easbaigean, sagartan agus manaich Shasannach a dh'Alba.

Gu traidiseanta bha **ceanna-bhaile**, no cùirt rìoghail na h-Alba, far an robh a' Ghàidhlig làidir ann am Peairt agus Fìobha, me, Dùn Chailleann, Sgàin, Peairt no Dùn Phàrlain.

Ri tìde, ghluais Taigh Rìoghail a' Chinn Mhòir cridhe an **riaghaltais** bho Dhùn Phàrlain a Lodainn a bha gu ìre Sasannach. An sin, thàinig Beurla gu bhith àbhaisteach sa chùirt rìoghail agus dhaingnich seo dòighean Sasannach.

Rinn a' Bhanrigh Mairead barrachd malairt ri Sasainn cuideachd airson stuth nach fhaigheadh i ann an Alba. Air sgàth seo bha muinntir an taighe rìoghail barrachd is barrachd am measg dhaoine a bha a' bruidhinn Beurla.

